

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial Library, Cor. Pritchard Ave. and McGregor, Winnipeg, Man., Canada

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

City вить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК XI.

Ч. 19 (1226).

ЧЕТВЕР, 14. ЛЮТОГО 1929.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, FEBRUARY 14th, 1929. No. 19 (1226). VOL. XI.

РАД. СОЮЗ І ЧОТИРИ СУСІДНІ КРАЇНИ ПІДПИСАЛИ ПРОТОКОЛ.

МОСКВА, 10. лютого. — Радянський Союз, Польща, Румунія, Естонія і Латвія підписали вчора протокол, яким негайно вводять в життя між собою постанови антивоєнного пакту Келого.

МОСКВА, 4. лютого. — Газета "Правда" заявила, що польське домагання, щоб договір Келого був підписаний одночасно і спільно Польщею, Естонією, Фінляндією, Латвією й Румунією, підтримує найгірші побороювання Радянського Союзу, що Польща пробує створити антирадянський блок прибалтійських держав.

"Правда" дякує Фінляндії за відмову підписати теж пакт і Литві за заяву, що вона підписує його пізніше.

Пляни Польщі не всіляк застановити змагання Радянського Союзу до дійсного анти-

воєнного договору для східної Європи.

"Правда" вказує, що Радянський Союз не має нічого проти спільного підписання пакту, але побоюється теж, що Польща буде пробувати застановити його цікавотю.

Старання Радянського Союзу примусити Польщу підписати договір мають великий вплив на маси працюючих у західній Європі. Польща, каже "Правда", потерпіла велику моральну й політичну поразку.

БУКАРЕШТ, 8. лютого. — Помимо того, що румунський представник вийшов до Москви підписати протокол про ненапад, у місцевих авторитетних кругах не вірять у можливість привернення нормальних взаємин між Румунією а Радянським Союзом, поки не буде вирішена остаточно справа приналежності Бесарабії.

СТРАЙК ФІНЛЯНСЬКИХ ДЕРЕВНИХ РОБІТНИКІВ ТРЕВАЄ ДАЛІ.

ПОРТ АРТУР, Онг., 2. лютого. — Страйк фінляндських деревних робітників продовжується. Е. Е. Джанстон, голова Піджен Тимбер Ко., що оперує кемпи в Онгій Лейк, коло Порт Артур, звернувся до провінційної поліції за охороною свого майна і своїх нагачив перед "агентами" Ломбер Воркерс Юніон.

Як звичайно підчас кожного страйку, власники кричать про "погрози" та інші "ікічесьмі" виники з боку юні.

Деревні робітники застрайкували, бо їх платія була мен-

ша як в інших кемпах, і вони хочуть вибороти ті самі умови, що існують в інших кемпах.

Гурт страйколомів, нанятих компанією, був у дорозі до Онгій Лейк. Страйкові пикети стрінули цих робітників і після вивчення ім дійсного положення, вони рішили повернутися до міста.

Менеджер Піджен, Тимбер Ко. кричить за охороною поліції. Він бреше про страйкерів, заявляючи, що вони сплять кемпи. Це звичайна тактика босів.

З'їзд ТУРФДІМ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ТЕРОРУ НА ЗАХ. УКРАЇНІ.

Десятий З'їзд ТУРФДІМ, що відбувся минулого тижня у Вінніпегу, ухвалив таку резолюцію протесту проти польсько-шляхетського терору на Західній Україні:

Вже 11 років сім мільйонів населення Західної України томиться в польсько-шляхетським ярмі. Протягом того часу польська буржуазна влада тероризує українське населення, заповнює ним тюрми, вичокує масові політичні процеси, засуджує людей на довгі роки тяжкої тюрми, розганяє мирні демонстрації українських робітників і селян, що ведуть боротьбу за свої соціальні та національні права й інтереси. Завершенням всіх цих утисків є дикий і варварський погром у Львові на початку листопада 1928 року зі сторони здичілих патріотично-фашистських елементів, які в порозумінні з поліцією та ославленою польською "охранкою" напали на мирну демонстрацію Українців міста Львова.

З'їзд протестує перед цілим світом проти жорстокого терору, що його зазнають робітники й селяни на україн-

ських землях під Польщею за те тільки, що свої ідеали утворюють з ідеалами Радянської України і бажають повної злуки з нею.

З радістю вітаємо той рух серед робітників і селян Радянської України, що стихійно піднявся після львівських погромів в оборону наших поневодених братів, та апелюємо до урядів Радянської України й С.Р.С.Р. стати на захист українського народу під Польщею.

Ми щиро вітаємо всіх борців на Західній Україні, що не піддаються ні шляхетсько-фашистській силі, ні хрунівсько-зрадливим впливам українських буржуазних та контрреволюційних політиків, і закликаємо працюючих Західної України далі завзято боротися в спілці з революційними працюючими цілої Польщі за своє визволення та за об'єднання Західної України з Радянською Україною.

Висловлюємо ганьбу українським контрреволюційним уgrupуванням петлюрівцям, ундівцям, радикалам та гетьманцям за їхню продажно політику у підтримувани польської бур-

В. Нью Йорку вийшло на страйк 15,000 кравців

НЬЮ ЙОРК, 7. лютого. — Тут викликано вчора генеральний страйк в одязовій індустрії. 12,000 робітників і робітниць покинули працю на поклик нової Ніддл Трейдс Воркерс Індустріал Юніон. Робітники домагаються: 40-годинного, п'ятиденного тижня праці; скасування роботи від штурки; права на працю без звільнювання чи реорганізації; скасування праці по домах і контракторства.

НЬЮ ЙОРК, 8-го лютого. — Другий день великого кравецького страйку показав значне збільшення числа страйкуючих робітників. На страйк вийшли робітники ще 70 робітень. Нова юнія, яка керує страйком, каже, що теж страйкує 15,000 робітників.

Вчора рано розпочалося масове пикетування робітень і масові погроми з боку поліції. Багато робітників побито, а 79 арештовано. 63 арештованих вранці опісля звільнено, а 14 арештованих попоудні звільнено за зложенням запоруки і

їх справу розглядатиме суд. Роботодавці виявляють здивування і констернацію, бо не сподівалися, що страйк прийме такі широкі розміри. Багато з них пробує замиритися з новою юнією. Около 250 власників звернулися до юнії з проханням замиритися. Юнія не йде на компроміс, а обстоює всі основні домагання.

"Соціалістичні" урядові і скебської юнії спершу брехали в капіталістичній пресі, що лише "пару сот" робітників застрайкувало і що "страйк від самого початку програвий", але тепер бачуть, що пробрехали і стараються "рятувати ситуацію" для себе і роботодавців, надсилаючи скебів на місце страйкерів.

На пикетовій лінії є багато негерських робітників, які вперше страйкують нарівні з білими і почувують себе рівними в новій юнії, що змагає об'єднати всіх робітників, без різниці на расу чи національність.

БІЛИЙ ОПРОКИДУЄ БРЕХНІ КОНТРЕВОЛЮЦІЙНОЇ ПРЕСИ.

Недавно українська контрреволюційна преса по обох боках океану надрукувала "сензайційну новинку" про те, що нібито в Харкові арештовано тов. М. Білого, якого пару років тому польський суд у Тернополі засудив був на кару смерті, але опісля його звільнено завдяки акції й допомозі українських робітників у Канаді і він вийшов на Радянську Україну. У відповідь на брехні української контр-революційної преси тов. Білий пише:

Серед цілого ряду пльоток та іссентинців про Радянську Україну та Радянський Союз взагалі, що їх збирає по всіх контр-революційних смітниках УНДО, — чергова провокаційно-хуліганська сплітка поміщена в 284 числі "Діла" від 22 грудня м. р. в рубриці "Новинки" під заголовком: "М. Білий у харківській тюрмі".

У цій з палко виснаженій "новинці" ундівський писак безсоромно посилається ніби то на вісти від моєї рідні, що мене з наказу радянських органів арештовано за те, що будь-то би я серед комуністичної дійсності мав набратись українського націоналізму і став на

становищі "шумськізму". Що осьте у Львові в дніх будуть мене судити як головного обвинуваченого за комунізм, а там в комуністичному Харкові за націоналізм...

Щоби сотий раз розкрити перед працюючими масами всю продажну роботу УНДО-петлюрівщини та їх засоби, якіми ця контр-революційна сво-ра воює, заявляю:

1. Що ця "новинка" є пахабна брехня (хто цікавиться справою — посилаю до бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, з якою я, як заступник директора Української Книжкової Палати, веду веску ділову переписку по північний день).

2. Що я ніколи не мав і не маю нічого спільного з шумськізмом, який я вважав за ліву відміну українського націоналізму.

3. Що не лише шумськістів, але самого ідеолога Шумського радянською владою не арештовується.

Всі українські робітники та селянські часоси прошу не відказатись передрукувати.

М. Білий. Харків, 28. XII. 1928.

СОЙМ ВІДКИНУВ ПРОПОЗИЦІЮ.

ВАРШАВА. — У звязку з розстрілом селян у селі Батятичі, поблизу Львова, депутат Сельробо Вальницький зажадав утворити спеціальну соймову комісію, щоб розслідувати цю справу. Сойм більші-

стю голосів відхилив цю пропозицію, передавши справу на розгляд адміністративної комісії сойму.

Як повідомляють, крім трох селян, що загинули на місці, помер від ран ще один селянин. Похорон жертв розстрілу в Батятичах супроводився грандіозною демонстрацією українського селянства, яке в той спосіб протестувало проти шляхетського терору.

РОЗРУХИ ГОЛОДНИХ РОБІТНИКІВ У КИШИНЬВІ.

КИШИНЬВ, Бесарабія, 7-го лютого. — Голодуючі юрби чоловіків, жінок і дітей напали тут вчора на харчеві допомогові стації і вибили вікна, пощипали умовляювання й забрали оставші малі засоби харчів. Щоб втихомирити голодне населення, урядовий допомоговий комітет обіцяв, що постарается дістати харчі.

ВЛАДА ПРИЗНАЄ, ЩО ВБИТО 15 СТРАЙКЕРІВ.

КОЛОМБО, Цейлон, 8. лютого. — Страйк докових і трамвайних робітників у цій місті триває далі і страйкери мають рішучу постанову боротися до побіди. Вони дуже обурені на кроваву розправу британської поліції зі страйкерами.

Хоч офіційні звідомлення кажуть, що було лише 15 убитих, коли поліція стріляла до великої маси страйкерів, то відомим фактом є, що вбитих було багато більше.

ПІЛСУДСЬКИЙ ПІГНОРУЄ ЗАПРОШЕННЯ СОЙМУ.

ВАРШАВА, 2-го лютого. — Спеціальна соймова комісія просила Пілсудського головувати на протестній соймовій сесії 9. лютого, яка буде присвячена десятиліттю існування сойму. Але Пілсудський відмовився від такої почеси. Він давно вже не має ніякої симпатії до сойму ні сенату й часто нападає на них. Він зовсім ігнорує ці законодавчі інституції і звільняється на їх сесіях лише тоді, коли вважає за потрібне вжити певних рішучих заходів, щоб змусити їх виконати його бажання.

НАСЕЛЕННЯ ВІННІПЕГУ ТА ЙОГО ПЕРЕДМІСТ.

Видана на дніх Гендерсон Дайректорії вказує, що населення Вінніпегу і всіх його передмість вносить 336,203 особи. Тут є вже включені Ст. Боліфес з Норвудом, Ст. Вітед, Форт Гері, Ст. Джеймс, Токелд, Бруклендс, Чарлсвуд, Іст, Вест і Порт Кінгдонан.

ЗАСУДЖЕНО ДЕ ВАЛЕРУ.

БЕЛФЕСТ, Північна Ірландія, 8. лютого. — Імон Де Валера, відомий ірландський республіканський провідник, був засуджений сьогодні на один місяць в'язниці за спробу увійти до Північної Ірландії.

ПРОВІДНИКИ ЕКСПЕДИЦІЇ ВИХАЛИ ДО РИМУ.

МОСКВА, 30. січня. — Професор Самойлович, летун Чуховський і др. Средневський, які відіграли визначну роль як провідники рятувочної експедиції на радянським льодоколі "Красін", вийшли до Риму на запрошення італійського уряду. Вони мають з'являтися перед комісією, що розслідує катастрофу з італійським балюном "Італія" в підбігуючих околицях.

ВИКОНАЛИ НЕВДАЛИЙ ЗАМАХ НА ПРЕЗИДЕНТА МЕКСИКА.

МІСТО МЕКСИКО, 10. лютого. — Сьогодні рано зроблено невдалий замах на життя президента Порреса Гіа, коли висаджено динамітом потяг, яким він їхав. Президент не був ранений і його вагон не зійшов з шин, хоч два інші вагони й локомотива вискочили з шин і були ушкоджені, а фермер зівстав убитий.

Замах на президента був виконаний у 24 години після страчення Торала, якого розстріляно вчора в місті Мексика за убивство генерала Обрегона, що був вибраний президентом.

Потім президента був висаджений динамітом між стаціями Комофорт і Ринконцільо, що арештований і одним з провідників банди змовників.

стейтрової візити до стейту Тамуліас.

МІСТО МЕКСИКО, 11. лютого. — Президент Поррес Гіа обвинувачує Католицьку Лігу за висадження динамітом його потягу, як він повертав до столиці. Президент каже, що в місті Мексика знайдено докази, що змовники вийшли до Комофорту, близько місця, де наступив вибух.

Гіа далі сказав, що спроба вбити його була результатом того, що він відмовився помиривати Торала, убійцяка вибраного президента Обрегона. Одного підозрюючого в підготовці бомби вже арештовано і його тримають у Целай, в стейті Гванахуато. Уважають, що арештований є одним з провідників банди змовників.

СЕНАТ УХВАЛИВ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО БУДОВУ КРУЖЛЯКІВ.

ВАШИНГТОН, 6. лютого. — Сенат Заучених Держав ухвалив вчора законопроект про будову 15 кружляків коштом 274 мільйонів доларів. Законопроект прийнято 68 голосами проти 12. Воєнні кораблі мають бути збудовані в біжучим і двох наступних роках. Крім 15 кружляків, кожний поємністю 10,000 тон, має бути збудований один великий корабель для перевозу аеропланів.

Деякі сенатори хотіли накласти уряд до розпочаття переговорів з Англією в справі обмеження розбудови флоту, однак більшість була проти таких переговорів.

ЛОНДОН, 8. лютого. — Довгі

суперечки в британським кабінеті міністрів, що неслися над будовою двох нових кружляків, нарешті скінчилися перемогою сторонників "великої флоту". Після рішення Заучених Держав будувати 15 нових кружляків, британський кабінет односторонньо рішив розпочати будову двох кружляків та менших бойових суден, чого домагався перший лорд адміраліції Бриджмен.

Будуть це чергою в розбудові воєнної флоту між Злученими Державами та Англією, бо виглядає так, що як тільки одна держава побільшить свої морські сили, так друга починає робити те саме.

УРЯДОВИЙ БЛЮК ПРЕДЛОЖИВ ПРОЄКТ ЗМІНИ КОНСТИТУЦІЇ.

ВАРШАВА, 8-го лютого. — Урядовий соймовий блюк предложив проект зміни польської конституції, який підписало 111 послів.

На підставі проекту, влада президента Польщі буде дуже поширена. Йому надається право вета й законодавчої ініціативи, а також право розвязувати сойм і росписувати нові вибори. В міжнародних взаєминах йому надається право ратифікувати міжнародні договори.

На випадок, коли президент не може тимчасово виконувати своїх обовязків, його заступає прем'єр міністрів, а не голова сойму, як це було до тепер. Право голосу будуть мати громадяни, що скінчили 24 рік життя (тепер 21), а посилаю зможуть бути громадяни, що мають 30 років, а не 25, як досі.

ЗНОВУ ВІСТКА ПРО ВИЗД Л. ТРОЦЬКОГО.

Каблетрама з Константинополем під датою 12. лютого повідомляє, що Лев Троцький прибув туди з Одеси. Кілько правди в цих вистках про визд Троцького за кордон — годі сказати. Всі ці вистки будуть висянені аж з придуттям радянських газет.

МАСОВА ДЕМОНСТРАЦІЯ В ТОРОНТО!

В суботу, 16. лютого, в годині 3-ій по полудні, на розі Джеймс і Квін вулиць, коло міської ради відбудеться

МАСОВА РОБІТНИЧА ДЕМОНСТРАЦІЯ

проти поліційної заборони промовляти на мітингах в чужих мовах. Заборона ця відноситься головню до радикальних робітничих організацій. Робітництво Торонто повинно взяти в цій демонстрації масову участь.